

REGULAMENTUL

privind ajutoarele de stat sub formă de garanții

Prezentul Regulament

- transpune Comunicarea Comisiei (2008/C 155/02) cu privire la aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții (CELEX: 52008XC0620(02)), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene JO C 155 din 20.06.2008 și rectificarea la Comunicarea Comisiei (2008/C 244/11) privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE referitoare la ajutoarele de stat sub formă de garanți, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene JO C 244 din 25.09.2008,

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind ajutoarele de stat sub formă de garanții (*în continuare - Regulament*) stabilește domeniul de aplicare și excepțiile de la aplicarea acestuia, clasificarea garanțiilor, criteriile de calificare a garanțiilor ca ajutor de stat, elementul de ajutor de stat, criteriile de evaluare a compatibilității ajutoarelor de stat sub formă de garanții cu mediul concurențial, precum și obligațiile de monitorizare și raportare ale furnizorilor.
2. Prezentul Regulament are ca obiectiv stabilirea criteriilor de evaluare în baza cărora se determină dacă o garanție constituie ajutor de stat potrivit normelor Legii nr. 139/2012 privind ajutorul de stat (*în continuare - Legea nr. 139/2012*) pentru a asigura transparență, previzibilitate și un tratament egal la adoptarea deciziilor de către Plenul Consiliului Concurenței.
3. Prezentul Regulament se aplică Consiliului Concurenței, furnizorilor și/sau inițiatorilor de ajutor de stat, beneficiarilor și altor persoane interesate.
4. Prezentul Regulament se aplică tuturor sectoarelor economice, inclusiv agriculturii, pescuitului și transportului cu luarea în considerare a normelor speciale ale sectoarelor date.
5. Prezentul Regulament se aplică fără a aduce atingere normelor ce reglementează regimul proprietății publice și private. Consiliul Concurenței are o poziție neutră în ceea ce privește proprietatea publică și privată.

6. Simplul fapt că dreptul de proprietate al unei întreprinderi se află în cea mai mare parte în proprietate publică nu este suficient în sine pentru a constitui o garanție de stat, cu condiția să nu existe elemente de garanție, explicite sau implicite.
7. Prezentul Regulament se aplică tuturor garanțiilor în care se produce un transfer similar de risc, cum ar fi investițiile sub formă de capital propriu, cu condiția ca profilul relevant al riscului, inclusiv posibila absență a colateralizării, să fie luat în considerare.
8. Prezentul Regulament nu se aplică garanțiilor pentru creditele la export.
9. În sensul prezentului Regulament, următoarele noțiuni semnifică:
 - 9.1. *creditor* - organismul al cărui risc este diminuat prin garanția de stat;
 - 9.2. *garant*-orice autoritate publică sau orice persoană juridică care administrează direct ori indirect resursele statului sau ale unităților administrativ-teritoriale care oferă garanții;
 - 9.3. *garanții* - angajamente colaterale aferente unui împrumut sau altei obligații financiare asumate de o persoană față de un creditor, putând fi acordate individual sau în cadrul unor scheme de garanții;
 - 9.4. *garanție individuală*- înseamnă orice garanție acordată unei întreprinderi și care nu este acordată pe baza unei scheme de garanții;
 - 9.5. *persoana creditată* - principalul beneficiar al garanției;
 - 9.6. *schemă de garanții*- înseamnă orice instrument pe baza căruia se pot acorda garanții întreprinderilor respectând anumite condiții de durată, valoare, tranzacție subiacentă, tip sau dimensiune a întreprinderilor fără a fi necesare măsuri suplimentare de punere în aplicare.
10. Alte noțiuni utilizate în prezentul Regulament sunt definite în sensul Legii concurenței nr. 183/2012, Legii nr.139/2012, Legea nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, actele normative ale Consiliului Concurenței și instrumentelor de interpretare ale Uniunii Europene.

Capitolul II

CALIFICAREA GARANȚIILOR ȘI TIPURILE DE GARANȚII

Secțiunea 1. Calificarea garanțiilor ca ajutoare de stat

11. Orice ajutor acordat din resursele de stat, indiferent de formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producției de anumite bunuri, este considerat incompatibil cu mediul concurențial normal, în măsura în care afectează concurența.

12. Aceste criterii generale se aplică, în mod egal, tuturor garanțiilor.
13. În ceea ce privește celelalte forme de potențial ajutor, garanțiile acordate direct de către stat, și anume de către autoritățile administrației publice centrale, regionale sau locale, precum și garanțiile acordate din resursele statului de către alte entități care utilizează sau administrează resurse publice, cum ar fi întreprinderile, și care sunt imputabile autorităților publice, pot constitui ajutoare de stat.
14. Beneficiul unei garanții de stat este acela că riscul asociat garanției este suportat de către stat. Suportarea unui astfel de risc de către stat trebuie să fie compensată printr-o primă corespunzătoare.
15. Atunci când statul renunță în totalitate sau în parte la această primă, rezultatul este atât un beneficiu pentru întreprindere cât și o pierdere din resursele statului.
16. Dacă statul nu face nicio plată în legătură cu garanția, poate fi vorba de un ajutor de stat în sensul Legii nr. 139/2012.
17. Ajutorul de stat sub formă de garanție se consideră acordat în momentul în care se oferă garanția și nu în momentul în care este invocată garanția sau când se efectuează plăți, conform condițiilor prevăzute de garanție.
18. Doar în momentul în care se acordă garanția trebuie să se stabilească dacă o garanție constituie ajutor de stat sau nu și, în caz afirmativ, valoarea ajutorului de stat.
19. În cazul ajutoarelor de stat oferite sub forma de garanții este necesar de a fi efectuată o evaluare individuală a riscului de pierdere legat de fiecare garanție în cadrul schemelor de ajutor.

Secțiunea 2. Tipurile de garanții

20. Garanțiile pot fi acordate individual sau în cadrul unor scheme de garanții.
21. Garanțiile pot fi calificate în funcție de temeiul juridic al acestora, de tipul tranzacției, durata garanției și alte elemente relevante. Fără a se limita la acestea, pot fi identificate următoarele tipuri de garanții:
 - 21.1. garanții generale - garanții acordate întreprinderilor ca atare, spre deosebire de garanțiile aferente unei tranzacții anume, de exemplu un împrumut, o investiție în capitaluri proprii etc.;
 - 21.2. garanții acordate printr-un instrument financiar specific, spre deosebire de garanțiile legate de forma juridică a întreprinderii în sine;
 - 21.3. garanții acordate direct sau contragaranții oferite unui garant de prim nivel;
 - 21.4. garanții nelimitate, spre deosebire de garanțiile limitate ca valoare

și/sau durată. Consiliul Concurenței consideră ajutor sub formă de garanție condițiile de finanțare mai avantajoase obținute de întreprinderi a căror formă de organizare juridică exclude falimentul sau alte proceduri de insolvență sau prevede o garanție de stat explicită ori acoperirea de către stat a pierderilor. Același lucru este valabil în ceea ce privește achiziția de către stat a unei participații într-o întreprindere, dacă se acceptă răspunderea nelimitată în loc de răspunderea limitată obișnuită;

21.5. garanții ce au o sursă contractuală clară (cum ar fi contracte scrise, scrisori de garanții) sau un alt temei legal, spre deosebire de garanțiile a căror formă este mai puțin vizibilă (cum ar fi scrisorile neatașate la contract, angajamentele verbale) cu diferite niveluri de susținere oferite de garanția respectivă.

În cazul garanțiilor a căror formă nu este clar definită, absența unor documente juridice sau contabile adecvate conduce la o trasabilitate foarte scăzută. Aceasta afectează atât beneficiarul garanției, cât și autoritatea publică care acordă garanția, iar, ca urmare, informațiile disponibile pentru terți sunt limitate.

22. În cazul în care anumite forme de garanție, prevăzute la pct. 21, implică un transfer de risc către garant și nu întrunesc una sau mai multe dintre caracteristicile specifice menționate la pct. 7, cum ar fi cazul garanțiilor de asigurare, se procedează la analiza individuală a fiecărui caz în parte, aplicându-se dispozițiile sau metodologiile stabilite în prezentul Regulament.

Secțiunea 3. Ajutor de stat acordat pentru persoana creditată

23. Beneficiarul ajutorului sub formă de garanție de stat este, de regulă, persoana creditată.
24. Suportarea riscului trebuie să fie remunerată printr-o primă corespunzătoare. Atunci când nu este necesar ca persoana creditată să plătească prima sau plătește o primă redusă, aceasta obține un avantaj.
25. În comparație cu situația în care nu există garanție, garanția de stat permite persoanei creditate să obțină condiții financiare mai avantajoase pentru contractarea unui credit decât cele care sunt disponibile, în mod normal, pe piețele financiare.
26. Având avantajul unei garanții de stat, persoana creditată poate obține rate mai mici și/sau poate oferi un nivel mai redus de securitate. În unele cazuri, fără o garanție din partea statului, persoana creditată nu poate găsi o instituție financiară care să vrea să acorde împrumuturi în orice condiții.

Garanțiile de stat pot facilita crearea de noi afaceri și pot permite unor întreprinderi să obțină bani pentru a desfășura activități noi. O garanție de stat poate ajuta o întreprindere aflată în prag de faliment să rămână activă, în loc să fie eliminată de pe piață ori restructurată, ceea ce ar putea da naștere la denaturări ale concurenței.

Secțiunea 4. Ajutor de stat pentru creditor

27. Se consideră că garanția de stat reprezintă ajutor de stat pentru persoana creditată, în anumite situații, inclusiv creditorul beneficiază în mod direct de pe urma ajutorului. În special, dacă o garanție de stat este acordată *ex post* în legătură cu un împrumut sau altă obligație financiară deja contractată, fără să se ajusteze condițiile împrumutului sau ale obligației financiare sau dacă se utilizează un împrumut garantat pentru rambursarea unui alt împrumut, negarantat, către aceeași instituție creditoare, se poate considera că este un ajutor pentru creditor, în măsura în care crește siguranța creditelor.
28. În situația în care garanția conține un element de ajutor pentru creditor, în principiu, acest ajutor ar putea constitui un ajutor de exploatare, în sensul legislației în domeniul ajutorului de stat.
29. Garanțiile diferă de alte măsuri de ajutor de stat, cum ar fi ajutoarele nerambursabile sau scutirea de la plata impozitelor, în sensul că, în cazul unei garanții, între stat și creditor se creează, de asemenea, o relație de natură juridică.
30. Se analizează posibilele consecințe pentru terți ale ajutorului de stat acordat în mod ilegal. În cazul garanțiilor de stat pentru împrumuturi, sunt vizate în special instituțiile financiare creditoare. În cazul garanțiilor aferente obligațiunilor emise pentru obținerea unei finanțări pentru întreprinderi, sunt vizate instituțiile financiare care participă la emisiunea de obligațiuni.
31. Ca o măsură de precauție standard, creditorii ar putea să verifice dacă au fost respectate normele referitoare la ajutorul de stat, ori de câte ori se acordă garanții.

Capitolul III

CONDIȚII CE EXCLUD EXISTENȚA AJUTORULUI

Secțiunea 1. Considerații generale

32. Garanțiile individuale sau schemele de garanții contractate de către un

furnizor, care nu aduc avantaj economic unei întreprinderi beneficiare, nu constituie ajutor de stat.

33. În scopul stabilirii existenței unui avantaj economic conferit prin acordarea unei garanții sau a unei scheme de garanții, evaluarea Consiliului Concurenței ar trebui să se bazeze pe principiul investitorului care operează într-o economie de piață (denumit în continuare „principiul investitorului din economia de piață”), astfel cum a fost stabilit în Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 1/2025, și prin instrumentele de interpretare ale instituțiilor Uniunii Europene.
34. În cadrul evaluării, se ia în considerare capacitatea efectivă a întreprinderii beneficiare de a obține resurse financiare echivalente prin accesul la piața de capital.
35. Nu constituie ajutor de stat situația în care o nouă sursă de finanțare este pusă la dispoziția întreprinderii, în condiții acceptabile pentru un operator privat, în condițiile normale ale unei economii de piață.
36. Nerespectarea uneia dintre condițiile prevăzute la Secțiunile 2-5 din Capitol III nu conduce automat la calificarea garanției sau a schemei de garanții drept ajutor de stat. Dacă există îndoieli cu privire la faptul că o garanție individuală sau o schemă de garanții constituie ajutor de stat, acesta trebuie notificată la Consiliul Concurenței.

Secțiunea 2. Garanții individuale

37. În cazul garanției de stat individuale, respectarea cumulativă a următoarelor condiții exclude existența unui ajutor de stat:
 - 37.1. Persoana creditată nu se află în dificultate financiară, astfel cum este definită în Regulamentul privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate, aprobat prin hotărârea Plenului Consiliului Concurenței.
 - 37.2. Gradul de acoperire oferită de garanție poate fi determinat în mod corespunzător în momentul acordării garanției.
 - 37.3. Garanția trebuie să fie legată de o tranzacție financiară specifică, de o sumă maximă fixată și o durată limitată. Garanția nu acoperă mai mult de 80% din creditul neachitat sau din altă obligație financiară. Limita de 80% nu se aplică garanțiilor care:
 - 37.3.1. acoperă titlurile de creanță;

37.3.2. sunt acordate pentru finanțarea unei întreprinderi al cărei unic obiect de activitate îl reprezintă serviciul de interes economic general, pentru care aceasta a fost mandatată, și atunci când garanția este acordată de autoritatea publică care i-a încredințat desfășurarea activității de interes economic general. Limita de 80% se aplică în cazul în care întreprinderea respectivă furnizează alte servicii de interes economic general sau alte activități economice.

37.4. Pentru a se asigura că creditorul își asumă efectiv o parte din risc, se ia în considerare următoarele două aspecte:

37.4.1. atunci când valoarea creditului sau a obligației financiare scade în timp ca urmare a rambursării creditului, suma garantată se ajustează în mod proporțional, astfel încât, în orice moment, garanția să nu acopere mai mult de 80% din valoarea restantă a creditului sau din obligația financiară datorată;

37.4.2. pierderile trebuie să fie suportate proporțional și în același mod de către creditor și garant, în conformitate cu acordurile stipulate, astfel încât niciuna dintre părți să nu suporte întreaga pierdere. Valoarea netă a creanțelor recuperate (veniturile din care se scad costurile pentru tratarea creanțelor), provenite din executarea creanței pe baza garanțiilor aduse de creditor, trebuie să reducă în mod proporțional pierderile suportate de creditor și de garant. Garanțiile pentru primele pierderi, care prevăd că pierderile sunt suportate mai întâi de către garant și numai ulterior de către creditor, vor fi considerate ca susceptibile de a include un ajutor de stat.

37.5. În cazul în care o autoritate publică intenționează să acorde o garanție care depășește pragul de 80% din valoarea creditului sau a obligației financiare garantate și susține că aceasta nu constituie ajutor de stat, autoritatea trebuie să motiveze în mod corespunzător această intenție, cum ar fi pe baza modului în care a fost stabilită tranzacția în ansamblu și să notifice Consiliul Concurenței, în conformitate cu prevederile legislației în domeniul ajutorului de stat, în vederea stabilirii dacă aceasta constituie sau nu ajutor de stat.

37.6. Pentru garanție se achită prețul corespunzător prețului pieței.

37.7. În situația în care prețul plătit pentru garanție este cel puțin la fel de mare ca și prima de referință corespunzătoare garanțiilor similare oferite pe piețele financiare, garanția nu conține un ajutor de stat.

37.8. În cazul în care pe piețele financiare nu există o primă de referință corespunzătoare garanției, pentru stabilirea existenței unui ajutor de stat se

compară costul financiar total al creditului garantat cu prețul de piață al unui credit similar, negarantat. Costul financiar total al creditului garantat include atât rata dobânzii aplicate creditului, cât și prima aferentă garanției.

37.9. În vederea determinării prețului de piață corespunzător unei garanții, se ia în considerare caracteristicile specifice ale garanției și ale creditului garantat: valoarea și durata tranzacției, garanția oferită de către persoana creditată, antecedente care influențează evaluarea ratei de recuperare; probabilitatea ca debitorul să înceteze plata creditului din cauza situației financiare în care se află, a sectorului de activitate din care face parte și a perspectivelor sale, precum și a altor condiții economice.

38. Analiza prevăzută la subpct.37.9. are ca scop principal clasificarea persoanei creditate pe baza unui rating al riscului de credit. Ratingul poate fi:
- 38.1. atribuit de o agenție de rating recunoscută la nivel internațional; sau
 - 38.2. determinat, după caz, pe baza sistemului de evaluare intern utilizat de instituția financiară creditoare.
39. În vederea stabilirii dacă prima aferentă garanției este conformă cu prețurile practicate pe piață, autoritatea publică poate utiliza comparații cu prețurile efectiv plătite de întreprinderi care beneficiază de un rating de risc similar pe piețele financiare.
40. Consiliul Concurenței nu acceptă să se stabilească la o rată unică prima de garanție, rată considerată a corespunde unei norme a sectorului industrial în ansamblu.

Secțiunea 3. Evaluarea garanțiilor individuale pentru IMM

41. În mod excepțional, prin derogare de la prevederile subpct. 37.6., pentru persoanele creditate care au calitatea IMM, evaluarea existenței unui ajutor de stat aferent unei garanții poate fi realizată în mod simplificat, prin care să se stabilească dacă garanția aferentă creditului constituie sau nu ajutor de stat.
42. Cu respectarea cumulativă a condițiilor prevăzute la subpct. 37.1.-37.3., se consideră că o garanție de stat nu constituie ajutor de stat în sensul legislației cu privire la ajutorul de stat, dacă se aplică prima anuală minimă („prima de tip safe-harbour”), stabilită în tabelul aprobat ca Anexă la prezentul Regulament în funcție de suma efectiv garantată de către stat și pe baza ratingului de risc acordat persoanei creditate.
43. Primele „safe-harbour” se aplică la quantumul efectiv garantat sau contragarantat de stat, valabil la începutul fiecărui an calendaristic. Acestea reprezintă un nivel minim care trebuie aplicat întreprinderii al cărei

- calificativ de credit este cel puțin egal cu cel indicat în tabelul din Anexă.
44. În cazul unei prime unice plătită imediat, se consideră că garanția pentru împrumut nu reprezintă un ajutor dacă este cel puțin egală cu valoarea curentă a primelor de garanție viitoare conform tabelului din Anexă, rata de actualizare utilizată fiind rata de scont stabilită conform Metodologiei de stabilire a ratelor de referință și de scont pentru domeniul ajutorului de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 07/2024.
 45. Întreprinderile al căror calificativ de credit este echivalent cu nivelul CCC/Caa sau mai slab nu sunt eligibile pentru aplicarea metodologiei simplificate prevăzute de prezenta secțiune.
 46. În cazul IMM care nu au un istoric de creditare sau cu un rating ce are la bază evaluarea bilanțului contabil, inclusiv în cazul întreprinderilor noi ori al celor care desfășoară activități cu un obiectiv specific, prima „safe-harbour” aplicabilă se stabilește la nivelul de 3,8%.
 47. Prin excepție de la pct. 46, prima aplicabilă nu poate fi mai mică decât prima care s-ar aplica companiei-mamă sau companiilor-mamă, după caz.
 48. Marjele aferente primelor „safe-harbour” pot fi revizuite periodic, în funcție de evoluțiile și condițiile existente pe piață.

Secțiunea 4. Scheme de garanții

49. În cazul schemelor de garanții de stat, se consideră că respectarea cumulativă a următoarelor condiții exclude existența unui ajutor de stat:
 - 49.1. schema de garanții nu este accesibilă persoanelor creditate, aflate în dificultate financiară, astfel cum sunt definite în Regulamentul privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate, aprobat prin hotărârea Plenului Consiliului Concurenței;
 - 49.2. gradul de acoperire oferit de garanție poate fi determinat în mod corespunzător în momentul acordării garanției. Garanțiile trebuie să fie legate de operațiuni financiare specifice, să aibă o sumă maximă stabilită și o durată limitată;
 - 49.3. garanțiile nu acoperă mai mult de 80 % din fiecare credit datorat sau obligație financiară datorată, în conformitate subpct. 37.3;
 - 49.4. condițiile prevăzute de schemele de garanții se bazează pe evaluarea realistă a riscului, astfel încât, după toate probabilitățile, primele plătite de beneficiari asigură autofinanțarea. Autofinanțarea schemei și evaluarea corespunzătoare a riscului constituie indicatori care demonstrează că primele de garanție aplicabile sunt conforme cu prețurile pieței.

Evaluarea riscului pentru fiecare garanție nouă se realizează pe baza tuturor factorilor relevanți cum ar fi calitatea persoanei creditate, garanțiile oferite, durata garanției și alți factori de risc. În baza acestei analize de risc, trebuie definite clasele de risc, iar garanția va fi încadrată într-o clasă de risc corespunzătoare. Prima de garanție va fi determinată și dedusă din valoarea garantată sau contragarantată, conform clasei de risc atribuite.

49.5. pentru a avea o evaluare corectă și progresivă a autofinanțării în cadrul schemei, nivelul primelor de garanție se reexaminează cel puțin o dată pe an dacă nivelul primelor este adecvat, pe baza ratei efective de pierderi în cadrul schemei pe o perioadă de timp rezonabilă, iar primele se ajustează corespunzător dacă există riscul ca schema să nu se mai poată autofinanța. Ajustarea poate viza toate garanțiile emise ori viitoare sau numai pentru acestea din urmă;

49.6. pentru a fi considerate conforme cu prețurile pieței, primele de garanție, trebuie să acopere riscurile normale ce rezultă din acordarea garanției, costurile administrative ale schemei și finanțarea anuală a unui capital adecvat, chiar și în cazul în care acesta nu este constituit sau este constituit doar parțial.

50. Costurile administrative trebuie să includă cel puțin evaluarea inițială a riscului, precum și costurile de monitorizare și de gestionare a riscului asociate acordării și administrării garanțiilor.
51. În ceea ce privește finanțarea capitalului, garanții obișnuiți sunt supuși reglementărilor referitoare la adecvarea capitalului. Garanții sunt obligați să constituie un capital propriu pentru a nu intra în faliment atunci când apar variații ale pierderilor anuale aferente garanțiilor.
52. Schemele garanțiilor de stat nu sunt supuse acestor norme și nu trebuie să constituie astfel de rezerve. De fiecare dată când pierderile provenite din garanții depășesc veniturile din primele de garanție, deficitul este acoperit din bugetul de stat.
53. Garanția de stat oferă schemei o situație mai favorabilă decât un garant obișnuit. Pentru a evita această discrepanță și pentru a acorda statului o compensație pentru riscul asumat, primele de garanție trebuie să acopere o compensare la un nivel adecvat al capitalului.
54. Pentru a fi considerate conforme cu prețurile pieței, capitalul trebuie să corespundă cu 8% din garanțiile datorate. Pentru garanții acordate întreprinderilor cu ratinguri AAA/AA- (Aaa/Aa3), valoarea capitalului care trebuie finanțat poate fi redusă la 2% din garanțiile datorate. În ceea ce

privește garanțiile acordate întreprinderilor cu ratinguri A+/A- (A1/A3), valoarea capitalului care trebuie finanțat poate fi redusă la 4 % din garanțiile datorate.

55. Finanțarea normală a acestui capital include o primă de risc, ce poate fi sporită printr-o rată a dobânzii liberă de risc.
56. Prima de risc trebuie plătită statului, în funcție de suma adecvată a capitalului, în orice situație. Se consideră că o primă de risc normală aferentă capitalului investit se ridică la cel puțin 400 de puncte de bază și că o astfel de primă de risc trebuie inclusă în prima de garanție care va fi plătită de beneficiari.
57. În cazul în care capitalul nu este vărsat schemei de garanții și, prin urmare, nu există o contribuție financiară în numerar din partea statului, rata dobânzii liberă de risc nu se ia în considerare. În situația în care capitalul aferent este alocat efectiv din resursele statului, acesta din urmă trebuie să suporte costurile aferente creditului, iar schema obține avantaje din acest influx de numerar, prin investirea acestuia.
58. Rata dobânzii liberă de risc trebuie plătită statului în funcție de suma vărsată. Această sumă trebuie plătită din veniturile schemei și nu trebuie să influențeze primele de garanție.
59. Profitul adus de obligațiunea de stat pe 10 ani poate fi utilizat ca substitut corespunzător al ratei fără risc, considerat drept o rentabilitate normală a capitalului.
60. Pentru a asigura transparența, schema trebuie să prevadă condițiile în care se acordă garanțiile viitoare, cum ar fi eligibilitatea întreprinderilor din punct de vedere al ratingului și, acolo unde se aplică, sectorul și dimensiunea, cuantumul maxim și durata garanțiilor.

Secțiunea 5. Evaluarea schemelor de garanții pentru IMM

61. Având în vedere situația specială a IMM-urilor și pentru a le facilita accesul la finanțare, în special prin utilizarea schemelor de garanții, există două posibilități specifice pentru astfel de întreprinderi:
 - 61.1. utilizarea primelor de tip „safe-harbour”, aplicabile garanțiilor individuale acordate IMM;
 - 61.2. evaluarea schemelor de garanții, astfel încât să fie posibilă aplicarea unei singure prime și evitarea ratingurilor individuale ale IMM-urilor beneficiare.
62. În conformitate cu propunerile de simplificare referitoare la garanțiile individuale, schemele de garanții pentru IMM-uri pot fi considerate în principiu ca fiind autofinanțatoare, fără să constituie ajutor de stat, dacă li se aplică

primele minime "safe-harbour" stabilite în tabelul din Anexă pe baza ratingului obținut de întreprindere. Trebuie îndeplinite de asemenea și celelalte condiții stabilite la subpct. 49.1-49.3 și pct. 60, condițiile stabilite la subpct. 49.4-49.6. vor fi considerate îndeplinite prin utilizarea primelor anuale minime menționate la Secțiunea 3 din Capitolul III.

63. În cazul schemelor de garanții destinate exclusiv IMM, iar suma garantată nu depășește mărimea echivalentului în lei al sumei de 2,5 milioane EUR calculat conform cursului oficial al leului moldovenesc la data acordării, per întreprindere în acea schemă, Consiliul Concurenței poate accepta, prin derogare de la subpct. 49.4, o primă anuală unică a garanției pentru toți debitorii. Pentru ca garanțiile acordate printr-o astfel de schemă să nu fie considerate drept ajutor de stat, schema trebuie să se autofinanțeze în continuare și trebuie să îndeplinească toate condițiile prevăzute la subpct. 49.1.-49.3. și 49.5.-49.7.

Capitolul IV

GARANȚII CARE CONȚIN UN ELEMENT DE AJUTOR DE STAT

Secțiunea 1. Considerații generale

64. În cazul în care garanțiile individuale sau schemele de garanții nu respectă principiul investitorului din economia de piață, se consideră că acestea implică un ajutor de stat.
65. În vederea evaluării compatibilității ajutorului de stat, este necesar să se cuantifice elementul de ajutor, pentru a se verifica dacă ajutorul poate fi compatibil în temeiul unei derogări exprese privind ajutoarele de stat.
66. Elementul de ajutor de stat este considerat a fi diferența dintre prețul corespunzător de piață al garanției oferit individual sau prin schema de garanții, și prețul plătit efectiv pentru această măsură.
67. Echivalentul subvenției totale se obține prin însumarea echivalențelor anuale ai subvenției în numerar actualizați prin aplicarea ratei de scont stabilită conform Metodologiei de stabilire a ratelor de referință și de scont pentru domeniul ajutorului de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 07/2024.
68. La calcularea elementului de ajutor dintr-o garanție, se analizează următoarele elemente:
- 68.1. dacă în cazul garanțiilor individuale beneficiarul garanției individuale se află în dificultate financiară. Dacă în cazul schemelor de garanții,

criteriile de eligibilitate ale schemei prevăd excluderea unor asemenea întreprinderi.

Pentru companiile aflate în dificultate, un garant de pe piață, dacă există, ar percepe o primă substanțială la momentul acordării garanției, dat fiind riscul incapacității de plată. În situația în care probabilitatea ca persoana creditată nu mai poate achita împrumutul devine extrem de ridicată, nu există o rată a pieței, iar în situații excepționale elementul de ajutor de stat din garanție se poate dovedi la fel de ridicat ca și suma acoperită practic de garanție.

68.2 dacă se poate stabili în mod corespunzător gradul de acoperire al fiecărei garanții atunci când este acordată. Garanția trebuie să fie legată de o operațiune financiară specifică, să aibă o sumă maximă fixată și o durată limitată. Garanțiile nelimitate sunt considerate în principiu incompatibile cu normele privind ajutorul de stat;

68.3 dacă garanția acoperă mai mult de 80% din valoarea creditului datorat sau a altei obligații financiare, cu aplicarea excepțiilor prevăzute la subpct. 37.3.

Pentru a-l stimula pe creditor să evalueze corect, să asigure și să reducă la minim riscul generat de operațiunea de creditare și să evalueze corect solvabilitatea persoanei creditate, un procent de cel puțin 20 %, neacoperit de garanția de stat, ar trebui suportat de creditor, astfel încât acesta să asigure în mod corespunzător creditele acordate și să reducă la minim riscul asociat operațiunii. Consiliul Concurenței examinează amănunțit orice garanție sau schema de garanție ce acoperă în întregime sau aproape în întregime o operațiune financiară, cu excepția cazului în care furnizorul o poate justifica în mod corespunzător, cum ar fi prin natura specifică a operațiunii.

68.4. dacă au fost luate în considerare caracteristicile garanției și ale împrumutului sau altă obligație financiară la stabilirea primei de piață a garanției pe baza căreia se calculează elementul de ajutor, prin compararea sa cu prima efectiv plătită.

Secțiunea 2. Elementul de ajutor din garanțiile individuale

69. În situația garanției individuale, echivalentul-subvenție, sub formă de numerar, al garanției se calculează ca diferența dintre prețul de piață al garanției și prețul plătit efectiv.
70. În situația în care nu există un preț de piață pentru tipul de operațiune garantată, elementul de ajutor se stabilește similar ca echivalentul subvenției

al creditului în condiții preferențiale, ca diferența dintre rata dobânzii de pe piață pe care întreprinderea ar fi suportat-o în absența garanției și rata dobânzii obținută în temeiul garanției de stat, după calcularea primelor plătite.

71. În cazul în care nu există o rată de piață a dobânzii, iar furnizorul ajutorului de stat dorește să utilizeze ca substitut, rata de referință, pentru calcularea intensității ajutorului unei garanții individuale, sunt aplicabile condițiile stabilite conform Metodologiei de stabilire a ratelor de referință și de scont pentru domeniul ajutorului de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 07/2024. La aplicarea ratei de referință, se vor lua în considerare sumele adăugate la rata de bază, în funcție de profilul de risc asociat al operațiunii acoperite, întreprinderea garantată și garanțiile colaterale oferite.

Secțiunea 3. Elementul de ajutor din garanțiile individuale pentru IMM

72. În cazul garanțiilor individuale acordate IMM, se poate aplica o evaluare simplificată prevăzut în tabelul din Anexă.
73. Dacă prima percepută pentru o garanție nu corespunde valorii fixate ca valoare minimă pentru clasa de risc respectivă, diferența dintre acest nivel minim și prima percepută este considerată drept ajutor de stat.
74. În cazul garanțiilor cu o durată mai mare de un an, diferențele anuale dintre prima minimă și prima efectiv percepută se actualizează pe baza ratei de scont stabilită conform Metodologiei de stabilire a ratelor de referință și de scont pentru domeniul ajutorului de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 07/2024.
75. Derogările de la dispozițiile prezentei secțiuni sunt acceptate numai dacă furnizorul prezintă dovezi clare, obiective și bine fundamentate. În astfel de cazuri, evaluarea se face prin aplicarea unei abordări bazate pe risc.

Secțiunea 4. Elementul de ajutor din schemele de garanții

76. În cazul schemelor de garanții, elementul de ajutor de stat în lichidități aferent fiecărei garanții se determină ca diferență dintre prima efectiv percepută, dacă există, și prima care ar fi trebuit percepută într-o schemă similară funcționând în condiții de piață, fără ajutor de stat, stabilită potrivit dispozițiilor prevăzute în Secțiunea 4 din Capitolul III.
77. Prima teoretică utilizată la calcularea elementului de ajutor trebuie să acopere riscurile normale asociate garanției, precum și costurile administrative și de capital.

78. Prin acest mod de calculare a echivalentului-subvenție se asigură că, pe termen mediu și lung, ajutorul total acordat în cadrul schemei de garanții este egal cu finanțarea alocată de către autoritățile publice pentru acoperirea deficitului din schemei de garanții.
79. În cazul în care, la momentul evaluării schemei de garanții de stat, caracteristicile individuale ale beneficiarilor nu sunt cunoscute, la data care se evaluează schema, calculul elementului de ajutor pentru fiecare caz individual se realizează în funcție de prevederile schemei.
80. Elementul de ajutor din schemele de garanții poate fi calculat și prin utilizarea unei metodologii acceptate anterior de către Consiliul Concurenței, notificată în temeiul unui regulament aplicabil în domeniul ajutoarelor de stat, cu condiția metodologia aprobată se referă explicit la tipul de garanții și la tipul de operațiune aferente.
81. Derogările de la prevederile prezentei Secțiuni sunt permise numai dacă furnizorul în cauză prezintă dovezi clare, obiective și bine întemeiate. În astfel de cazuri, evaluarea se va realiza pe baza unei abordări bazate pe risc.

Secțiunea 5. Elementul de ajutor din schemele de garanții pentru IMM

82. În cazul schemelor de garanții destinate exclusiv IMM, la calcularea ajutorului de stat se poate aplica evaluarea simplificată prevăzută la Secțiunea 5 din Capitolul III.
83. Aceste instrumente constau în:
 - 83.1. utilizarea primelor "safe-harbour" în cadrul schemelor de garanții pentru IMM. Dacă prima pentru o anumită categorie dintr-o schemă de garanții nu corespunde valorii stabilite ca fiind valoarea minimă pentru clasa de risc respectivă, diferența dintre nivelul minim și prima percepută va fi considerată drept ajutor. În cazul în care durata garanției depășește un an, deficitele anuale se actualizează pe baza ratei de referință.
 - 83.2. utilizarea primelor unice în cadrul schemelor de garanții pentru IMM. Având în vedere că denaturarea concurenței ce ar putea fi cauzată de ajutorul de stat acordat în cadrul unei scheme de garanții pentru IMM-uri este mai limitată, atunci când schema de ajutor prevede exclusiv garanții pentru IMM-uri, iar suma garantată nu depășește mărimea echivalentului în lei al sumei 2,5 milioane EUR calculat conform cursului oficial al leului moldovenesc la data acordării pentru fiecare întreprindere din schema dată, Consiliul Concurenței poate accepta, prin derogare de la pct. 76-81, o evaluare a intensității ajutorului de stat în cadrul schemei ca atare, fără să

mai fie necesară o evaluare pentru fiecare garanție individuală sau clasă de risc din schemă.

Capitolul V

COMPATIBILITATEA CU MEDIUL CONCURENȚIAL A AJUTORULUI DE STAT SUB FORMĂ DE GARANȚII

84. Garanțiile de stat care intră sub incidența Legii nr. 139/2012, trebuie evaluate de către Consiliul Concurenței în vederea stabilirii compatibilității acestora cu mediul concurențial. Evaluarea compatibilității trebuie realizată după identificarea beneficiarului ajutorului.
85. Consiliul Concurenței analizează compatibilitatea ajutorului de stat acordat sub forma garanțiilor în conformitate cu aceleași criterii aplicabile altor forme de ajutor de stat.
86. Criteriile de evaluare a compatibilității sunt stabilite prin actele normative adoptate de către Consiliul Concurenței.
87. Evaluarea ține seama, în special, de intensitatea ajutorului, de caracteristicile beneficiarului și de obiectivele urmărite prin măsura notificată.
88. Consiliul Concurenței acceptă garanțiile numai dacă mobilizarea acestora este legată prin contract de condiții specifice, care pot include declararea obligatorie a falimentului întreprinderii beneficiare sau orice procedură similară. Aceste condiții trebuie convenite de părți în momentul acordării inițiale a garanției.
89. În cazul în care un furnizor dorește să mobilizeze garanția în condiții diferite față de cele convenite inițial la etapa acordării garanției, Consiliul Concurenței consideră că mobilizarea garanției creează un nou ajutor, care trebuie notificat la autoritatea de concurență.

Capitolul VI

INFORMAȚIILE PE CARE FURNIZORII TREBUIE SĂ LE PREZINTE LA CONSILIUL CONCURENȚEI

90. În scopul monitorizării continue a noilor evoluții de pe piețele financiare și având în vedere dificultatea evaluării și modificarea în timp a valorii garanțiilor de stat, schemele de garanții aprobate de Consiliul Concurenței sunt supuse unei revizuii periodice.
91. Furnizorii de ajutor de stat au obligația de a transmite Consiliului

- Concurenței rapoarte privind implementarea acestor scheme de garanții.
92. În cazul schemelor de garanții care constituie ajutoare de stat, rapoartele vor fi transmise cel puțin la finalul perioadei de valabilitate a schemei de garanții și în contextul notificării unei scheme de garanții modificate.
 93. Consiliul Concurenței poate solicita transmiterea de rapoarte suplimentare sau cu o frecvență mai mare, în funcție de circumstanțe.
 94. În cazul schemelor de garanții pentru care Consiliul Concurenței a constatat, prin decizie, că nu constituie ajutor de stat, iar pentru respectivele scheme nu există date concludente privind istoricul schemei, Consiliul Concurenței poate solicita în decizia prin care stabilește inexistența ajutorului prezentarea de rapoarte, în care se precizează, de la caz la caz, frecvența și conținutul informațiilor ce urmează a fi raportate.
 95. Rapoartele trebuie să cuprindă cel puțin următoarele informații:
 - 95.1.numărul și cuantumul garanțiilor emise;
 - 95.2.numărul și cuantumul garanțiilor datorate la finele perioadei;
 - 95.3.numărul și valoarea garanțiilor neachitate (prezentate individual), în decurs de un an;
 - 95.4.venitul anual:
 - 95.4.1.venit din primele percepute;
 - 95.4.2. venit din recuperări;
 - 95.4.3. alte venituri (de exemplu, dobânda încasată la depozite sau investiții)
 - 95.5.costuri anuale:
 - 95.5.1.costuri administrative;
 - 95.5.2.compensații plătite pentru garanțiile mobilizate;
 - 95.6.excedent sau deficit anual (diferența dintre venit și costuri);
 - 95.7.surplusul sau deficitul acumulat de la începutul schemei de garanții.
 96. Pentru garanțiile individuale, se vor raporta similar informațiile relevante, în special cele menționate la subpct. 95.4.-95.7.
 97. Furnizorii sunt obligați să colecteze corect toate datele necesare încă de la începutul utilizării schemei de garanții și să le centralizeze anual, astfel încât să asigure raportarea corectă la o dată ulterioară.
 98. În cazul garanțiilor care nu constituie ajutor de stat, acordate individual sau în cadrul unei scheme, deși nu există obligația de notificare, Consiliul Concurenței poate verifica dacă garanția sau schema respectivă implică elemente de ajutor de stat, cum ar fi în urma unei plângeri. În această situație, Consiliul Concurenței, va solicita furnizorilor de ajutor de stat să furnizeze informațiile similare, în conformitate cu cerințele stabilite pentru

rapoartele de notificare, în scopul evaluării eventualei existențe a unor elemente de ajutor de stat.

99. În cazul în care furnizorii au deja obligația să prezinte rapoarte specifice în temeiul actelor normative adoptate de către Consiliul Concurenței, aceste rapoarte specifice vor înlocui obligațiile de raportare prevăzute în prezentul Capitol, cu condiția ca informațiile menționate la pct. 95 să fie incluse în mod corespunzător.

Capitolul VII

RAPORTAREA ȘI MONITORIZAREA AJUTOARELOR DE STAT

100. Furnizorii de ajutoare de stat sub formă de garanții sunt obligați să prezinte Consiliului Concurenței rapoarte anuale privind ajutoarele acordate în conformitate cu prevederile art.19 al Legii nr. 139/2012, până la data de 31 martie a anului următor anului de raportare, datele și informațiile prevăzute în Formularul de raportare a ajutoarelor de stat.
101. Monitorizarea ajutoarelor de stat acordate sub formă de garanții este realizată conform Regulamentului privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 01/2025.

Tabel. Prima anuală minimă („prima safe-harbour”)

Calitatea creditului	Standard & Poor's	Fitch	Moody's	Prima anuală safe-harbour
Calitate maximă	AAA	AAA	Aaa	0,4 %
Capacitate foarte mare de plată	AA +	AA +	Aa 1	0,4%
	AA	AA	Aa 2	
	AA-	AA-	Aa 3	
Capacitate mare de plată	A +	A +	A 1	0,55%
	A	A	A 2	
	A-	A-	A 3	
Capacitate corespunzătoare de plată	BBB +	BBB +	Baa 1	0,8%
	BBB	BBB	Baa 2	
	BBB-	BBB-	Baa 3	
Capacitate de plată vulnerabilă la condiții adverse	BB+	BB+	Ba 1	
	BB	BB	Ba 2	2 %
	BB-	BB-	Ba 3	
Capacitatea de plată poate fi grav afectată de condiții adverse	B+	B+	B 1	3,8 %
	B	B	B 2	
	B-	B-	B 3	6,3 %
Capacitatea de plată depinde de existența unor condiții favorabile durabile	CCC+	CCC+	Caa 1	Nu se poate acorda primă anuală safe-harbour
	CCC	CCC	Caa 2	
	CCC-	CCC-	Caa 3	
	CC	CC		
		C		
Incapacitate de plată sau în pragul incapacității de plată	SD	DDD	Ca	Nu se poate acorda primă anuală safe-harbour
	D	DD	C	
		D		